

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

ШУТИС-ИЙН БАГШ, АЖИЛТНЫ ЁС ЗҮЙН ДҮРМИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2015 оны 09-р сарын 03

Профессор А. Эрдэнэбаатар

ДҮРМИЙН ТУХАЙ

- Ректорын 2007 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн 273 тоот тушаалаар “ШУТИС-ийн багшийн мэргэжлийн ёс зүйн дүрэм” , “ШУТИС-ийн Багшийн ёс зүйн зөвлөлийн ажиллах журам” батлагдан мөрдөгдөж ирсэн.
- Ректорын 2015 оны 08 дугаар сарын 24-ний өдрийн тушаалаар “ШУТИС-ийн Багш, ажилтны ёс зүйн дүрэм”, “ШУТИС-ийн Багш, ажилтны ёс зүйн зөвлөлийн ажиллах журам” шинэчилж батлагдсан.

ЭХ СУРВАЛЖ

- * Доорх баримт бичгийг үндэслэн шинэчилсэн өөрчлөлтийг хийсэн.
- * МУ-ын ЗГ-ын 2010 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 288 тоот тогтоолоор батлагдсан *“Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”*;
- * БСШУ-ны сайдын 2006 оны 12-р сарын 29-ны 482 тоот тушаалаар баталсан *“Их, дээд сургууль, коллежийн багшийн мэргэжлийн ёс зүйн ерөнхий дүрэм”*;
- * БСШУ-ны сайдын 2007 оны 12-р сарын 03-ны 454 тоот тушаалаар баталсан *“Эрдэм шинжилгээний ажилтны ёс зүйн дүрэм”*;
- * Ректорын 2007 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн 273 тоот тушаалаар батлагдсан *“ШУТИС-ийн багшийн мэргэжлийн ёс зүйн дүрэм”*;
- * Ректорын 2007 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн 273 тоот тушаалаар батлагдсан *“ШУТИС-ийн Багшийн ёс зүйн зөвлөлийн ажиллах журам”* зэрэгтэй танилцаж, бусад их, дээд сургуулийн туршлагыг судалж, дээрх дүрмүүдийн заалтыг уялдуулан шинэчилсэн дүрэм, журмыг боловсруулсан.

“БАГШ, АЖИЛТНЫ МЭРГЭЖЛИЙН ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ”-ИЙН ЗОРИЛГО

Энэхүү дүрмийн эрхэм зорилго нь их сургуулийн хэмжээнд сургалт, эрдэм шинжилгээ болон нийгэмд үйлчлэх үйлчилгээний явцад багш, ажилтан, удирдах ажилтны үйл ажиллагаанд дагаж мөрдөх ёс зүйн хэмжээг тогтоон хэвшүүлэх, үндсэн чиг үүргээ нэр төртэй, хариуцлагатай, чанартай биелүүлэхийн тулд ёс суртахууны зарчим, хэм хэмжээг мөрдлөг болгож байгаад хяналт тавьж, хариуцлагын тогтолцоог дотооддоо бүрдүүлэн ажиллахад оршино.

“БАГШ, АЖИЛТНЫ ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ”- ИЙН БҮТЭЦ

Дүрэм нь дараах бүлгүүдээс бүрдэнэ.

- Нийтлэг үндэслэл
- Ёс зүйн дүрмийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах зарчим
- Багш, ажилтан, удирдах ажилтны баримтлах ёс зүйн ХЭМЖЭЭ
- Ажилтан, удирдах ажилтны баримтлах ёс зүйн хэмжээ
- Багш, ажилтан, удирдах ажилтны ёс зүйн зөрчил гаргагчдад хүлээлгэх хариуцлага
- Бусад

“ШУТИС-ИЙН БАГШИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ”-Д ОРСОН ГОЛ ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД

- * Ёс зүйн дүрмийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах зарчмуудыг шинээр оруулж өгсөн.
 - Үүнд: хуулиар олгогдсон эрхээ эдлэх, бусдын нэр төр, алдар хүнд, хууль ёсны ашиг сонирхол, үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх, эвлэлдэн нэгдэх суурь эрх чөлөө болон судалгааны ажлын эрх чөлөөг хүндэтгэх, мэргэжлийн үнэ цэнийг хамгаалах гэх мэт
- * Ажилтан, удирдах ажилтны баримтлах ёс зүйн хэмжээ бүлгийг шинээр нэмсэн.
 - Үүнд: ШУТИС-д ажиллаж буй ажилтан, удирдах ажилтанд үүрэг болгосон, хориглосон, тусгай хэм хэмжээний заалтууд оруулсан

Дүрэм нь ямар албан тушаалтанд хамаарах вэ?

- * **Багш гэдэгт** их сургуулийн хэмжээнд багшийн албан тушаалд ажиллаж буй болон тус сургуульд гэрээт, цагийн, зөвлөхөөр багшилж буй профессор багш нар хамаарна.
- * **Ажилтан гэдэгт** их сургуулийн хэмжээнд ажиллаж буй төв болон салбарын захиргаа, сургалт, эрдэм шинжилгээ, санхүү, гадаад харилцаа, номын сан, оюутанд үйлчилгээ үзүүлэх бүх шатны нэгжүүдийн мэргэжилтэн, туслах ажилтан, ажилчин хамаарна.
- * **Удирдах ажилтан гэдэгт** их сургуулийн хэмжээнд ажиллаж буй шийдвэр гаргах эрх бүхий ректор, проректор, газар албадын дарга, орлогч, бүрэлдэхүүн сургууль болон бусад нэгжүүдийн захирал, дэд захирал, эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, салбар болон тэнхимийн эрхлэгч нар хамаарна.

Багш, ажилтны хориглох ёс зүйн НИЙТЛЭГ ХЭМ ХЭМЖЭЭ

- * Суралцагч, хувь хүн, хамт олныг үг хэлээр гутаан доромжлох, дорд үзэх, бусдын нэр хүндийг унагаах
- * Суралцагч, хувь хүн, хамт олны нууцтай холбоотой мэдээллийг хууль бусаар ашиглах, бусдад дамжуулах
- * Мэргэжил, албан тушаалын давуу талаа ашиглан суралцагч, хувь хүн, хамт олныг боловсролын байгууллагын үндсэн үүргээс гадуур харилцаанд орохыг тулгах, шаардах
- * Өөрийн давуу байдлаа ашиглан бусдыг бие махбодь, сэтгэл зүй болон санхүүгийн дарамтанд оруулах
- * Албан тушаалын байдал, эрх мэдлээ ашиглан хувьдаа ашиг хонжоо, давуу тал олгох, бий болгох.

Багшийн үйл ажиллагаанд хориглох ёс зүйн хэм хэмжээ

- * Сургуулиас санаачилсан, зохион байгуулсан ажил, үйл ажиллагаанд санаатайгаар саад учруулах
- * Сургуулийн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр хувийн болон арилжаа, улс төр, шашны зорилгоор ашиглах
- * Сургуулийн бусад багш, ажилтныг үүрэгт ажлаа гүйцэтгэхэд нь саад учруулах, заналхийлэх буюу дарамтлах
- * Багшийн мэргэжлийн ёс зүйн талаар сургуулиас баримталж буй бодлогыг зөрчих
- * Ажлын байранд согтууруулах ундаа хэрэглэх, ажилдаа согтуу ирэх
- * Хувийн үзэл бодлоо санаатайгаар сургууль, түүний нэгжийн байр суурь хэмээн ойлгуулах

- * Хамт ажиллагчдын мэргэжлийн, мөн хувийн зан чанарын дутагдлын талаар оюутнуудтай болон тэдний дэргэд ярилцах
- * Бусад багш нарыг ажил үүргээ гүйцэтгэх явцад хөндлөнгөөс нөлөөлж, өөрийн үзэл бодлоо тулгах, оюутны үнэлгээг заах
- * Хувь хүний болон байгууллагын нууцын хууль тогтоомжийг зөрчих
- * Бусад багшийг үндэс, угсаа, хэл, арьсны өнгө, нас хүйс, нийгмийн гарал байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, эрүүл мэндийн онцлог болон хувийн шалтгаанаар ялгаварлан гадуурхах, тэдэнд тэгш бус хандах

Ажилтан, удирдах ажилтанд хориглосон ёс зүйн хэм хэмжээ

- * Хувийн ашиг сонирхлын үүднээс сургуулийн бизнесийн үйл ажиллагаанд ямарваа нэг санал тавих, мэдээлэл, сурталчилгаа хийх, зөвшөөрөл олгох, шийдвэр гаргах
- * Үүрэгт ажлаа хувийн ашиг сонирхолтой хольж хутгах, эсвэл бусдад тийм хардлага төрүүлэх нөхцөл байдал үүсгэх
- * Боловсон хүчнийг ажилд авах, албан тушаалд дэвшүүлэх, ажилд томилох, шагнал урамшуулалд тодорхойлох, мэргэжил дээшлүүлэхэд ашиг сонирхлын зөрчил гаргах, ил тод байдлыг үл хангах
- * Эрх мэдлээ урвуулан ашиглаж тодорхой хүмүүст давуу боломж олгох, дэмжлэг үзүүлэх
- * Мэргэжлийн эсвэл шинжээчийн байр сууринаас олон нийтэд хандах тохиолдолд их сургуулийн ажилтны нэрийг ашиглаж болох боловч хувийн бодол, үнэлэлт, дүгнэлт гэдгээ үл онцлох
- * Урьдчилан зохих зөвшөөрөл авалгүйгээр сургуулийн нэр ашиглан бараа бүтээгдэхүүний реклам, сурталчилгаа хийх
- * Ажлын цагаар хувийн ажил хийх
- * Ажил мэргэжилд өрсөлдөж байгаа хүний мэдлэг, чадварын талаар санаатай худал мэдүүлэг гаргах.

Хэн шийдвэр гаргах вэ

- * **Багш, ажилтантай холбоотой** ёс зүйн санал гомдлыг тухайн харьяалагдаж байгаа шат шатны нэгжүүдээр хэлэлцүүлж шийдвэр гаргана.
- * **Удирдах ажилтантай холбоотой** ёс зүйн санал гомдлыг тухайн удирдах ажилтны шууд удирдлагад хэлэлцүүлж шийдвэр гаргана.

ШУТИС-ийн багш, ажилтаны ёс зүйн зөвлөл

- * **ШУТИС-ийн багш, ажилтаны ёс зүйн зөвлөл** нь их сургуулийн хэмжээнд багш, ажилтны ёс зүйн асуудлыг шийдвэрлэх чиг үүрэг бүхий Ректорын зөвлөлийн дэргэдэх орон тооны бус байгууллага юм.
- * **Зөвлөлийн зорилго нь** багш, ажилтны нэр хүнд, эрх ашгийг хамгаалах, мэргэжлийн ёс зүйг төлөвшүүлэхэд чиглэнэ.

Зөвлөлийн үйл ажиллагааны ЧИГЛЭЛ

- * Ёс зүйн дүрмийг мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах
- * Ёс зүйн хэм хэмжээний талаар сургалт, сурталчилгааны ажлын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх
- * Багш, ажилтны ёс зүйтэй холбоотой асуудлаар ирүүлсэн өргөдөл гомдлыг судалж, хэлэлцэх
- * Шийдвэрийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих

Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн

Дарга

А. Эрдэнэбаатар /МХТС-ийн профессор/

Орлогч дарга

Д. Ганхуяг /ШУТИС-ийн СБЧА-ны дарга/

Нарийн бичгийн дарга

Д. Оюун /ГУУС-ийн профессор/

Гишүүд:

Б. Бямбагар /ХШУС-ийн салбарын эрхлэгч/

Д. Сүнжидмаа /БАС-ийн профессор/

И. Базаррагчаа /МТС-ийн ахлах багш/

Б. Даваажав /БУХС-ийн дэд профессор/

Д. Цэцгээ /ҮТС-ийн салбарын эрхлэгч/

Г. Томтогтох /ГХИ-ийн профессор/

Р. Төрбат /Е-нээлттэй институтийн профессор/

Ж. Арслан /ЭХИС-ийн профессор/

Ганзориг /ДТС-ийн ахлах багш

“ХӨДӨЛМӨРИЙН ГЭРЭЭ”-НД ОРУУЛСАН ӨӨРЧЛӨЛТ

- * Хөдөлмөрийн гэрээний 4.3-д ... **“ШУТИС-ийн Багш, ажилтны мэргэжлийн ёс зүйн дүрэм”-ийг зөрчсөн тохиолдолд** холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах, шагнал урамшуулал, үр дүнгийн нэмэгдэл бусад хөнгөлөлтийг үзүүлэхгүй байх, ноцтой зөрчил гаргасан бол их сургуультай байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээг захиргааны санаачилгаар цуцлах хүртэл арга хэмжээ авах.

**АНХААРАЛ ТАВЬЖ СОНССОН
ТА БҮХЭНД БАЯРЛАЛАА**